

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA I
ODRŽIVOG RAZVOJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU PRIRODE

KLASA: UP/I-352-04/24-04/2

URBROJ: 517-10-1-1-24-2

Zagreb, 14. svibnja 2024.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, temeljem članka 22., stavka 5. Zakona o sprječavanju unošenja i širenja stranih te invazivnih stranih vrsta i upravljanju njima (Narodne novine, br. 15/18, 14/19, u daljnjem tekstu: Zakon) i članka 19. Uredbe (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2014. o sprječavanju i upravljanju unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 1143/2014), a uzimajući u obzir Provedbenu uredbu Komisije (EU) 2017/1263 od 12. srpnja 2017. o ažuriranju popisa invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji utvrđenog Provedbenom uredbom (EU) 2016/1141 u skladu s Uredbom (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća, u predmetu određivanja mjera sprječavanja širenja te uklanjanja invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji žljezdastog nedirka - *Impatiens glandulifera* Royle i prave svilenice - *Asclepias syriaca* L., po službenoj dužnosti donosi

RJEŠENJE

- 1. Određuje se** Javnoj ustanovi za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Krapinsko-zagorske županije u sklopu projekta „Opresz IAS – Kontrola populacija invazivnih stranih vrsta žljezdasti nedirak i prava svilenica u Krapinsko-zagorskoj županiji“ uklanjanje **žljezdastog nedirka - *Impatiens glandulifera* Royle** na lokacijama:
 - a. Katastarska općina: Hum na Sutli, 323918 (katastarske čestice: 1452/1, 1452/2, 1452/3, 1452/4, 1450/1 i 1450/2)
 - b. Katastarska općina: Poljana Sutlanska, 313688 (katastarske čestice: 499/1, 499/2, 498/1, 431/2, 900 i 902)**i prave svilenice - *Asclepias syriaca* L.** na lokacijama:
 - a. Katastarska općina: Jesenje, 315168 (katastarske čestice: 692, 693, 995/3 i 994/5).
- 2. Za provođenje** radnji određenih ovim rješenjem odgovorna je Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Krapinsko-zagorske županije, a u aktivnostima uklanjanja i zbrinjavanja uklonjenog žljezdastog nedirka i prave svilenice sudjeluju i djelatnici obrta „Dina“, vlasnika Ivana Draganića, OIB: 04532338802, Gorjani Sutinski 73, 49232 Radoboj.
- 3. Nositelj** dopuštenja dužan je obavijestiti vlasnike i/ili posjednike zemljišta na lokacijama navedenim u točki 1. o uklanjanju žljezdastog nedirka i prave svilenice neposredno ili objavom na oglasnoj ploči ili svojoj mrežnoj stranici.

4. Vlasnik i/ili posjednik zemljišta na lokacijama navedenim u točki 1. dužan je omogućiti pristup nositelju dopuštenja na svoje zemljište radi uklanjanja žljezdastog nedirka i prave svilenice. Nositelj dopuštenja dužan je omogućiti vlasniku i/ili posjedniku zemljišta da nazoči uklanjanju navedenih vrsta ako to želi.
5. Uklanjanje i zbrinjavanje uklonjenog žljezdastog nedirka i prave svilenice potrebno je provesti na sljedeći način:
 - a) žljezdasti nedirak
 - koristiti mehaničku metodu košnje ispod prvog nodija i/ili čupanje biljaka s korijenom
 - ciljano uklanjanje mehaničkom metodom provoditi dva puta godišnje u vegetacijskoj sezoni prije stvaranja sjemena na biljkama
 - sav uklonjeni biljni materijal adekvatno zbrinuti na lokaciji u svrhu sprječavanja daljnjeg širenja, a potom kompostirati ili spaliti suhi biljni materijal u skladu s propisima koji reguliraju zaštitu od požara
 - vegetativni i još neprocvjetaljivi dijelovi biljaka mogu se kompostirati na lokaciji uklanjanja na način da se osuše na zraku ili se prekriju, a pokošenu biomasu treba položiti na ceradu ili je podignuti iznad zemlje kako bi se spriječilo ponovno ukorijenjivanje
 - biljke se ne smiju kompostirati ako su prisutne sjemenke
 - ako nije moguće kompostiranje na lokaciji uklanjanja, dijelove biljaka prenijeti na ceradama ili u debelim plastičnim vrećama do odgovarajućeg odlagališta ili kompostane.
 - radnu opremu (i mehanizaciju) kao i odjeću i obuću, nakon uklanjanja biljnog materijala, očistiti, a očišćeni biljni materijal zbrinuti na isti način kao i uklonjeni žljezdasti nedirak
 - b) prava svilenica
 - za iskorjenjivanje koristiti mehaničku ili kombinaciju kemijske i mehaničke metode, ovisno o lokalitetu
Mehaničko uklanjanje:
 - metoda učestale košnje provodi se svaka 2 - 3 tjedna u vegetacijskoj sezoni, što bliže tlu, i njome se uklanjaju nadzemni dijelovi biljke koji hrane podanak, sve dok se s vremenom biljka trajno ne ukloni
 - na površinama veličine do 100 m² metoda prekrivanja populacija prave svilenice najlonom izvodi se na način da se prekrije površina na kojoj raste prava svilenica 30 dana tijekom ljetnih mjeseci dok biljka potpuno ne uveneKombinacija kemijske i mehaničke metode:
 - košnju provoditi što bliže tlu, a herbicid nanositi selektivno i ciljano na pojedinu biljku uz pomoć fizičkih štitnika kojima se sprječava dospijevanje herbicida na okolne neciljne vrste
 - nove izdanke koji se pojave nakon košnje tretirati kemijskim sredstvom na osnovi glifosata jednom godišnje u jesenskom terminu
 - sav uklonjeni biljni materijal adekvatno zbrinuti na lokaciji u svrhu sprječavanja daljnjeg širenja spaljivanje suhog biljnog materijala na lokaciji u skladu s propisima koji reguliraju zaštitu od požara.
 - ako će proći neko vrijeme između uklanjanja i uništavanja, sav biljni materijal privremeno skladištiti na način da se izbjegne dodir s tlom (npr. polaganje na plastičnu ceradu ili slično)

- ako nije moguće zbrinjavanje na lokaciji, sav uklonjeni osušeni biljni materijal može se u nepropusnim vrećama odložiti na odlagalište komunalnog otpada ili predati na zbrinjavanje u bioelektranu.
6. Nositelj ovog dopuštenja obavezan je uskladiti sve aktivnosti iz ovoga rješenja s posebnim propisima, posebno s propisima iz područja biljnog zdravstva i upravljanja vodama.
 7. Pri uklanjanju žljezdastog nedirka i prave svilenice potrebno je voditi računa da se korištenim metodama na učinkovit način uklanja navedenih vrsta, vodeći računa o zdravlju ljudi i okolišu, osobito neciljnim vrstama i njihovim staništima.
 8. Dopuštenje vrijedi do **30. rujna 2027. godine**.
 9. Nositelj ovog dopuštenja dužan je ovom Ministarstvu dostaviti izvješće o provedenim aktivnostima iz točke 1. po završetku projekta „Oprez IAS“, a najkasnije **do 15. listopada 2027.** Izvješće treba sadržavati sve podatke koji su navedeni u Prilogu 2. Sadržaj izvješća o ocjeni uspješnosti metode kontrole populacije prioritetne IAS, Javnog poziva za neposredno financiranje projekata „Kontrola populacija prioritetnih invazivnih stranih vrsta“ (JP ZO 6/2023).

Obrazloženje

Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Krapinsko-zagorske županije uputila je Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja dopis u vezi provođenja mjera uklanjanja i sprječavanja daljnjeg širenja žljezdastog nedirka - *Impatiens glandulifera* Royle i prave svilenice - *Asclepias syriaca* L. na lokacijama kako je navedeno u točki 1. izreke rješenja. Navedene mjere provodit će se u sklopu projekta „Oprez IAS – Kontrola populacija invazivnih stranih vrsta žljezdasti nedirak i prava svilenica u Krapinsko-zagorskoj županiji“ odobrenog za financiranje u sklopu Javnog poziva za neposredno financiranje projekata „Kontrola populacija prioritetnih invazivnih stranih vrsta“ (JP ZO 6/2023).

Vrste žljezdasti nedirak i prava svilenica uvrštene su na popis invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji 2. kolovoza 2017. temeljem Provedbene uredbe Komisije (EU) 2017/1263 od 12. srpnja 2017. o ažuriranju popisa invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji utvrđenog Provedbenom uredbom (EU) 2016/1141 u skladu s Uredbom (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća.

Temeljem članka 19. stavka 1. Uredbe (EU) br. 1143/2014, države članice Europske unije uspostavljaju učinkovite mjere upravljanja za one invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u Uniji i za koje su države članice utvrdile da su široko rasprostranjene na njihovu državnom području kako bi se njihovi učinci na bioraznolikost, povezane usluge ekosustava te, kada je primjenjivo, na zdravlje ljudi ili gospodarstvo sveli na najmanju moguću mjeru.

Prema članku 22., stavku 5. Zakona, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja može rješenjem po službenoj dužnosti odrediti mjere radi sprječavanja unošenja ili širenja te uklanjanja strane vrste na području Republike Hrvatske ili u ekosustavima u kojem ona prirodno ne obitava, a posebno invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Uniji, stoga je riješeno kao u točkama 1., 2. i 5. izreke rješenja.

Člankom 9. stavkom 4. Zakona je propisano da je posjednik strane vrste dužan spriječiti svako daljnje uvođenje strane vrste u prirodu te da je odgovoran za štetu koju prouzroči ako do toga dođe. Ujedno, člankom 44. Zakona, propisana je novčana kazna ako se ne spriječi svako uvođenje strane vrste u prirodu. Zbog toga je riješeno kao u točki 4. izreke.

Budući da Ministarstvo razmatra zahtjev u granicama svoje nadležnosti propisane Zakonom, nositelju dopuštenja je propisana obveza usklađivanja svih aktivnosti vezanih za invazivne strane vrste iz ovog rješenja s posebnim propisima, a posebno s propisima iz područja biljnog zdravstva i upravljanja vodama, stoga je riješeno kao u točki 6. izreke.

Temeljem članka 17. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1143/2014, pri primjeni mjera iskorjenjivanja, države članice Europske unije osiguravaju da se korištenim metodama na učinkovit način potpuno i trajno uklanja populacija dotičnih invazivnih stranih vrsta, vodeći računa o zdravlju ljudi i okolišu, osobito neciljnih vrsta i njihovih staništa, stoga je riješeno kao u točki 7. izreke.

Temeljem članka 24. Uredbe (EU) br. 1143/2014, države članice Europske unije dužne su ažurirati i dostavljati Europskoj komisiji zbirne podatke koji obuhvaćaju cijelo državno područje i odnose se na mjere upravljanja poduzete u skladu s člankom 17. navedene Uredbe, njihovu učinkovitost i njihov učinak na neciljne vrste, stoga je riješeno kao u točki 9. izreke.

Uputa o pravnom lijeku

Ovo je rješenje izvršno u upravnom postupku te se protiv njega ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred upravnim sudom na području kojeg tužitelj ima prebivalište, odnosno sjedište. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi u roku od 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje nadležnom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

DOSTAVITI:

1. Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Krapinsko-zagorske županije, Radoboj 8, 49232 Radoboj
2. Državni inspektorat, Središnji ured, Sektor za nadzor zaštite okoliša, zaštite prirode i vodopravni nadzor, Šubićeva 29, HR-10000 Zagreb - na znanje
3. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Zavod za zaštitu okoliša i prirode, Radnička cesta 80/7, HR-10000 Zagreb – na znanje.